

KÜRESELLEŞME VE ÖĞRETİM ELEMANLARINA GÖRE TÜRKİYE ÜNİVERSİTELERİNDEKİ COĞRAFYA BÖLÜMLERİNE ETKİSİ

GLOBALIZATION AND THE EFFECT OF IT UPON GEOGRAPHY DEPARTMENTS IN TURKEY UNIVERSITIES FOR GEOGRAPHY ACADEMICS

^aNevzat GÜMÜŞ ve ^b Ali İLHAN

^aYrd. Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, nevzat.gumus@deu.edu.tr

^bDr., MEB Buca Şirinyer Lisesi, aliilhan72@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada, küreselleşmenin Türkiye üniversitelerinde yer alan coğrafya akademisyenleri üzerindeki etkilerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırmaya 2009–2010 öğretim yılı, güz döneminde, Türkiye üniversiteleri coğrafya bölüm ve coğrafya öğretmenliği akademisyenlerinden toplam 60 akademisyen katılmıştır. Genel tarama modelinin kullanıldığı araştırmada veri toplama aracı olarak Gümüş-İlhan (2009) tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Verilerin analizinde faktör analizi, varyans ve t-testi kullanılmıştır. Anlamlı farklılıkların olması durumunda Scheffe testi uygulanmıştır. Araştırmaya sonuçlarına göre yardımcı doçentlik kadrosunda önemli ölçüde yığılma olduğu görülmektedir. Akademisyenler arasında İngilizce yabancı dilinin yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin akademisyenlerin yurt dışı öğrenimlerinde önem kazanmaktadır. İnternet üzerinden coğrafya alanındaki gelişmelerin yoğun şekilde izlendiği ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan akademisyenlerin yurt dışındaki üniversitelerin coğrafya bölümlerinde yeterli akademik çalışmalarda (misafir öğretim görevlisi olarak vb.) bulunamadıkları belirlenmiştir. Akademisyenlerin SCI ve SSCI Dergileri ile uluslararası mesleki dergilerinde yayınlanan yayın/ yayın sayısının yetersiz olduğu görülmektedir. Akademisyenlerin önemli ölçüde Uluslararası sempozyum/ kongre bildirimleri (bildiri kitabında yer alan) yayınlanan yayın/ yayınlara sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, coğrafya bölümü, coğrafya eğitimi, öğretim elmanı

Abstract

In this study, the globalization of the universities in Turkey aimed to determine the effects of geography academics. 2009-2010 academic year of study, in the fall semester, department of geography and geography teacher in the universities of Turkey academics participated in a total of 60 scholars. General screening model is used as a tool of research, data collection, Gümüş-İlhan (2009) developed by the scale used. The data is analyzed with factor analysis and variance and t-test. Scheffe test is applied to the case of significant differences. According to the results of the research staff of assistant professor is seen as a significant build-up. English is widely understood among academics, foreign language. In Learning in Western Europe and the United States' importance to scholars overseas boiler is understood. Intensively monitored developments in the field of geography has emerged over the Internet. Foreign scholars participating in the research departments of universities, geography sufficient academic studies (such as a guest lecturer.) Are determined are not on. Scholars in international professional journals published by SCI and SSCI journals publishing / broadcasting is seen that there are insufficient. International symposium of academics significantly / congress proceedings (in the book of papers published) publication / publications they have understood.

Keywords: Globalization, geography department, geography scholars, geography education, academician

GİRİŞ

Küreselleşme sürecinin tarihi oldukça eskiye dayanmaktadır. Bu konuda çeşitli görüşler olmasına rağmen küreselleşmenin ilk dinlerin ve imparatorlukların ortaya çıkışıyla birlikte etkilerini göstermeye başladığı söylenebilir. Ancak küreselleşme sürecinde yaşanan bazı önemli kırılma noktaları bulunmaktadır. Bunlardan birincisi 1500'lü yıllarda başlayan Coğrafi Keşifler İkincisi 1890'larda başlayan Sanayi Devrimi üçüncüsü ise 1990'da Doğu Blok'unun ve 1991'de SSCB'nin dağılması ile soğuk savaşın sona ermesidir. Bu gelişmeler küreselleşmenin ortaya çıkışı ve etkilerinin yeni olmadığını bugün yaşanan hızlı ve yoğun değişim ve gelişimim arka planında yukarıda belirtilen üç önemli kırılma noktasının yaratmış olduğu gelişmelerin önemli katkılarının olduğunu göstermektedir.

Küreselleşme ile ilgili ortak bir tanıma ulaşılmamasına rağmen, küreselleşme niceliksel ve niteliksel olarak tanımlanabilir.

Niceliksel olarak küreselleşme, ticaret, sermaye akımları, yatırımlar ve insanların ülkeler arasındaki dolaşımından meydana gelen artışı ifade etmektedir. Niteliksel olarak küreselleşme politik, ekonomik ve sosyal süreçleri kapsar. Bugün küreselleşen dünya en azından entelektüel düzeyde tek bir dünya görünümündedir. Yine teknolojik değişimler ve hükümet politikaları üretim, ticaret ve finansmanda transnasyonal ağların kurulmasına imkan vermekte ve böylece “sınırlara tabi olmayan dünya ekonomisi” ortaya çıkmaktadır (UNESCO 2000’den akt. Tombul, 2002: 80; Kaçmazoğlu, 2002: 49).

Dünyanın küçülmesine kaynaklık eden küreselleşmenin etkileri nedeniyle küreselleşme ile ilgili değişik görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler; küreselleşmeyi savunan “aşırı küreselleşmeciler” (Hyperglobalists), bunun yanında “kuşkucular” (Skepticists) olarak bilinen “küreselleşme karşıtları ve bu iki grubun dışında “dönüşümcüler” (Transformationalists) olarak düşün alanında küreselleşmenin etkileri ile ortaya çıkan başlıca düşüncelerdir (Held, McGrew, Goldbaltt, Perraton ve Rose 1999’den akt. Yurdabakan 2002 : 62-63).

Küreselleşmeyi savunan “aşırı küreselleşmeciler”e (Hyperglobalists) göre küreselleşme; ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel değerlerin ve bu değerler bünyesinde meydana gelmiş birikimlerin ülkelerin ulusal sınırları aşarak küresel boyutta yaygınlaşmasıdır. Başka bir deyişle küreselleşme, farklı toplumsal kültürler ve inançların daha yakından tanınması, uluslar arası alanda ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sürecini kapsamaktadır. Böylece ideolojik kamplara dayalı kutupların ortadan kalkacağı savunulmaktadır.

Bunun yanında “kuşkucular” (Skepticists) olarak bilinen “küreselleşme karşıtlarına göre ise küreselleşme; soğuk savaş döneminin sona ermesi ile, Batı Blok’unun hakimiyetini küresel boyutta yayma sürecidir. Böylece uluslar arası sermaye egemenliğinin dünya ölçeğinde tekelleşmesi sağlanmaktadır. Dolayısıyla Skepticistsler küreselleşmeyi emperyalizmin yeniden yapılandırılmış şekli olarak görmektedirler.

Levitt küreselleşmeyi, dünyayı bir noktaya doğru sürükleyen, birleştiren, yakınlaştıran, güçlü bir kuvvet olarak tanımlayarak, küreselleşme sayesinde izole yerlerle ilişki

kurduğunu ve yoksullaşmış insanları modernitenin çekicilikleri için cesaretlendirdiğini belirtir (Levitt, 1983: 1). The Economist'e göre ise küreselleşme dünyanın dört bir yanında daha fazla veya daha az eş zamanlı pazarlama ve aynı mal ve hizmet satışıdır (The Economist, Web, 23.09.2009: 1).

Günümüzün en önemli güncel konularından biri de küreselleşme ve etkileridir. Küreselleşme çok boyutlu bir kavram olmasına rağmen konunun daha çok ekonomik boyutu ön plana çıkmakta diğer boyutlarına yeterince değinilmemektedir. Ancak, Held ve McGrew küreselleşmenin etkilerinin siyasi, ekonomik ve çevresel alanlarda odaklaştığını belirtmektedir (Held ve McGrew, 2002: 2). Konunun ekonomik boyutu yanında kültürel boyutu önem kazanmaktadır. Eğitim küreselleşmenin kültürel boyutu içinde değerlendirilmektedir.

Boyer ve Drache ise küreselleşmenin etkilerinin artmaya başlamasıyla ülkelerin rekabet ve ihracat paylarını arttırmak için yeni yollar arandığını vurgulamaktadırlar (Boyer ve Drache, 1996:1).

Ancak 1960'lı yıllarda kitle iletişim araçlarında meydana gelen gelişme ve yaygınlaşma, uluslararası alanda meydana gelen yakınlaşma, ekonomik gelişmeler v.b. dünyanın küresel köye dönüştüğünün göstergesiydi. Bu bağlamda 1964 yılında McLuhan'ın ortaya attığı "Dünya Küresel Köye Dönüştü" tezi önemli bir saptama olması yanında küreselleşmenin gelişimi açısından geldiği noktayı vurgulamak bakımından önemlidir (Kızılcelik, 2003: 14).

Hirst ve Thompson ise küreselleşmenin zamanımızın en önemli kavramlarından biri olduğunu belirtmişlerdir. Küreselleşmenin akademik ve siyasi alanlar ile uluslar arası ekonomi ve siyaset alanında sık sık tartışıldığını vurgulamışlardır. Küreselleşmenin merkezinde son ve hızlı ekonomik süreçlerin bulunduğunu dile getirmişlerdir (Hirst ve Thompson, 1999:1).

Scott ise küreselleşmenin sadece uluslar arası bir olgu olarak görülemeyeceğini, ulusal sınırları aşan çok daha çalkantılı bir olgu olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca küreselleşmenin moderniteden daha büyük bir değişimi içine alan bir unsur olduğunu belirtmiştir. Aynı zamanda küreselleşmenin, modern dünyanın zihniyetini yeniden şekillendirdiğini aktif

sınırları aşan yeni çevre limitlerinin bir kurum olarak üniversiteyi test edeceğini dile getirmektedir (Scott, 2000: 3).

Gezegen çapında pazar alanları yaratma çabaları, teknoloji ve finansal akımlarını kontrol eden tekellerin büyük bir kısmının merkez ülkelerde bulunması yanında doğal kaynakların tekelci kullanımı, kitle iletişim ve medya ile teknoloji, kitle imha silahları üzerindeki tekeller hep merkez ülke kaynaklıdır ve bu tekeller sayesinde preferiden merkeze sürekli sermaye transfer edilmiştir. Bu durum eşitsiz gelişme, toplumsal ve ekonomik eşitsizliklere neden olurken, endüstriyel şirket ve hizmet aktivitelerinin coğrafi dağılımına işaret eder. Böylece, küreselleşme kaotik bir durum yaratarak risk toplumu, marjinalleşen modern dünya toplumu, küresel tabakalaşma, küresel bağımlılık, modern kutuplaşmaya neden olan sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bunların en önemlilerinden biri şirketlerin egemen olduğu toplum aşaması ile küreselleşmeye uygun toplum sistemi oluşturmak çalışmalarıdır (Kazgan 2002: 22-27; Soyak, 2002: 9).

Ortaya çıkardığı etkiler bakımından küreselleşme çok boyutludur. Dünyanın küçülmesi, zamanın kısılması ve sınırların ortadan kalkmaya başlaması ile uluslararası işbölümü artmış, dünya yurttaşlığı düşüncesi yaygınlaşmış, alt kültürlerin (etnisity) kendini ifade etme olanakları çoğalmış, bireyselcilik (individualizm) ve bireysel farklılıklar önem kazanmıştır. Bunların yanında yeni bazı kavramların da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Örneğin; küresel köy, sibercoğrafya, küresel medya, küresel ilişkiler, küresel bağımlılık, küresel şirketler, küresel bütünleşmeler gibi. Kısaca uluslararası ticaret, kapital hareketler, uluslararası işçi göçleri ile bilgi ve teknolojinin yaygınlaşması yanında uluslararası siyasi ilişkilerin gelişmesi v.b. faktörler dünyanın küresel bir köye dönüştüğünü göstermektedir.

Küreselleşme, yüksek öğretim eğitim kurumlarının bütün birimlerinde etkisini belirleyici bir şekilde göstermektedir. Bu etkilerden biriside coğrafya akademik personel üzerindeki etkisidir. Küreselleşmenin etkilerinin iyice artması ile akademik personelin uzmanlığını arttıracak yeni bilimsel faaliyet ve araştırma yapma imkânları ortaya çıkmıştır. Ancak alt yapı ve ekonomik kaynakların yetersizliği akademik personelin bilimsel faaliyet ve araştırma yapma etkinliklerini sınırlandıran faktörlerdir. Bunun yanında akademik atama ve

yükseltmelerde getirilen kriterler küreselleşmenin akademisyenler üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır.

Akademisyenler ekonomik, sosyal, kültürel gelişme ve dönüşümleri sağlayan temel bileşenlerdir. Bu nedenle ülkelerin kalkınmasında akademisyenlerin rolü yadsınamaz. Çünkü ülkelerin yetişmiş nitelikli işgücünün kaynağı büyük oranda üniversitelerdir. Akademisyenlerin akademik bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi, ülkenin kalkınması açısından önem taşıyan yetişmiş işgücünün kalitesini de etkileyecektir. Bunun yanında bilimsel araştırma ve çalışmaların hem niteliksel hem de niceliksel olarak da artmasına neden olabilecektir.

Yabancı dil öğrenimi, yurt dışında yükseköğrenim, internet üzerinden coğrafya alanındaki gelişmeleri izleme giderek önem kazanmaktadır. Üniversitelerin coğrafya bölümlerinin herhangi bir yabancı üniversite/ üniversitelerin coğrafya bölümü/bölümleri arasında bilimsel anlamda bir işbirliği güncel gelişmelerdendir. Yurt dışındaki üniversitelerin coğrafya bölümlerinde akademik çalışmalarda (misafir öğretim görevlisi olarak vb.) bulunma akademisyenlerin bilgi ve becerilerini arttırmaktadır. Yurt dışında yayınlanan yayın/ yayınlar akademisyenlerin başta bilgi ve becerilerini arttırdığı gibi akademik atama ve yükseltmelerinde de katkı sağlamaktadır. Bu gibi değişkenler küreselleşmenin akademisyenler üzerinde etkili olmasına neden olan faktörlerden bazılarıdır. Bu nedenle küreselleşmenin akademisyenler üzerindeki etkileri önem kazanmaktadır.

Araştırmanın önemi ve amacı

Son yıllarda küreselleşme ile birlikte meydana gelen hızlı gelişmeler pek çok ülkeyi olduğu gibi Türkiye'deki üniversite eğitimini ve dolayısıyla coğrafya eğitimini de akademisyenlerini de etkilemiştir. Küreselleşme özellikle 1980'li yıllardan sonra uluslararası ilişkilerin gelişmeye başlaması, teknoloji ve iletişimde meydana gelen büyük değişim ile ilerlemenin yönlendirdiği hemen hemen her alanda etkili olan bir süreçtir. Bu nedenle diğer sektörler yanında eğitim sektörünü ve buna bağlı olarak üniversitelerdeki coğrafya eğitimini de derinden etkilediği düşünülmektedir. Yukarıda ele alınan tüm bu gelişmeler dünyayı

“küresel bir köy” haline getirmiştir. Belirtilen gelişmelerin etkisi ile mekân da değişmekte ve bu değişim aşağıda açıklanacak yollardan meydana gelmektedir.

1. *Dünyanın Küçülmesi*: hızla gelişen iletişim teknolojileri dünyayı derinden etkilemektedir. İletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim ve ilerleme sayesinde yerel düzeyde meydana gelen bir olay anında binlerce kilometre uzaklığındaki insanlara ulaştırılabilmektedir.
2. *Zaman kısalmıştır*: Teknolojik gelişme ve ilerleme zamanın etkisini adeta ortadan kaldırmaktadır. Belli bir alanda meydana gelen herhangi bir olumlu veya olumsuz gelişme uzaklarda yaşayan insanların yaşamları üzerinde etkili olabilmektedir.
3. *Sınırlar ortadan kalkmaktadır*: Küresel ölçekte meydana gelen hızlı değişim siyasi sınırların anlam yitirmesine neden olmaktadır. Ekonomik ve siyasi alanda yaşanan gelişmeler, teknolojik ve bilişim sektörlerindeki hızlı gelişmeler siyasi sınırların önemini kaybetmesine ekonomik ve siyasi alandaki işbirliğinin önem kazanmasına neden olmaktadır (Tümertekin ve Özgüç, 2005: 34).

Küreselleşme ve bilgi toplumunun dinamik ve halen devam eden oluşumlar olduğu dikkate alındığında eğitim, eğitilmiş insan, öğrenme, okul, okul yöneticisi, öğretmen ve öğrenci gibi kavramların yeniden tartışılması gerekmektedir (Özden, 2002: 17).

Bu araştırma, küreselleşmenin coğrafya bölümleri üzerindeki etkilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Coğrafya akademisyenlerine yönelik böyle bir çalışmanın olmaması, bu konuda araştırma yapacak akademisyenlere ve bu konuyla ilgilenenlere bir bakış açısı kazandıracaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın deseni

Tarama modelindeki bu araştırma ile küreselleşmenin coğrafya bölümleri üzerindeki etkilerinin öğretim elemanlarının gösterdiği bazı değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2007: 77).

Çalışma grubu-Evren ve Örneklem- Katılımcılar

Araştırmanın evrenini, Türkiye Üniversiteleri bünyesinde yer alan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Edebiyat Fakülteleri, Fen-Edebiyat Fakültelerindeki Coğrafya bölümleri ile Eğitim Fakülteleri Coğrafya Eğitimi Anabilim Dallarındaki öğretim elamanlarıdır. Araştırmanın örneklemini ise 2009–2010 öğretim yılı, Güz döneminde coğrafya bölümü ve coğrafya eğitimi anabilim dallarında görev yapan ve çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren öğretim elamanlarıdır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Coğrafya Akademisyenlerinin Bölümlere Göre Dağılımları

Bölüm	f	%
Coğrafya Bölümü	42	70
Coğrafya Öğretmenliği	18	30
Toplam	60	100

Araştırmaya katılan toplam 60 coğrafya öğretim elamanının %70'i coğrafya bölümü, % 30'u coğrafya öğretmenliği bünyesinde bulunmaktadır.

Veri toplama aracı

Küreselleşmenin coğrafya akademisyenleri üzerindeki etkilerini belirlemek için uygulanan ölçek, Gümüş-İlhan (2009) tarafından geliştirilmiş, anket maddeleri uzman görüşüne sunulmuştur. Daha sonra anket maddelerinin pilot uygulaması yapılmış ve 16 önermeden birisi çıkartılmıştır. Uygulanan faktör analizinde KMO test değeri (KMO=0,720) ve Bartlett Küresellik testi sonuçlarına ($X^2= 394,342$, $SD=105$, $P=0,000$) göre 15 önermelik ölçüm aracının faktör analizine uygunluğuna karar verilmiştir. 15 önermelik ölçüm aracının güvenirlik katsayısı Cronbach Alfa=0,829' dir. Bu sonuca göre ölçüm aracı yüksek derecede güvenilirdir.

Tablo 2. Faktör gruplarını oluşturan bileşenler

Önermeler	Bileşenler (component)			
	F1	F2	F3	F4
S.3. Küreselleşmenin ders programları ve ders içerikleri üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,877	,074	,182	-,006
S.2. Küreselleşmenin coğrafya bölümleri yapısı üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,871	,191	,101	,044
S.5. Küreselleşmenin akademik coğrafya yayınları üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,805	-,017	,118	-,001
S.4. Küreselleşmenin akademik personel üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,784	,166	,234	,066
S.7. Küreselleşmenin coğrafya mesleği üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,542	,237	-,122	,104
S.14. Uluslararası ekonomik ve siyasi ilişkiler geliştikçe küreselleşmenin etkileri Türkiye'deki üniversitelerin coğrafya bölümleri üzerindeki etkisi daha fazla olur.	,126	,892	-,070	,106
S.15. 1980'li yıllardan bu yana küresel düzeyde egemen kılınmaya çalışılan yeni politikalar, küreselleşme çerçevesinde değerlendirildiğinde, bu sürecin Türkiye üniversitelerindeki coğrafya eğitimi üzerinde olumlu etkisi olduğu söylenebilir.	,184	,709	,343	-,240
S.12. Küreselleşmenin etkilerinin yaygınlaşması ülkemizde coğrafya eğitiminde niteliğin artmasına neden olur.	,089	,687	,004	,447
S.13. Küreselleşme etkilerinin yaygınlaşması sayesinde ülkeler arasında coğrafya bölümü akademisyen ve öğrencilerinin değişimi daha kolaylaşacaktır.	,249	,606	,028	,534
S.10. Küreselleşmenin etkisi coğrafya bölümlerimizde ders etkinliği olarak yeterince okutuluyor.	,170	-,120	,784	,163
S.8. Ülkemizde coğrafya alanında yapılan akademik yayınlar ve kalitesi yeterlidir.	,061	,088	,736	,096
S.9. Ülkemiz coğrafyacılarının yurt dışındaki coğrafi dergilerde çıkan yayınları yeterlidir.	-,003	,089	,677	-,138
S.1. Türkiye'de coğrafyanın akademik olarak kuruluşu ve gelişmesi ile küreselleşme arasında önemli bir ilişki vardır.	,494	,062	,548	-,070
S.11. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne entegrasyonu ülkemiz coğrafya bölümleri ile Avrupa Birliği ülkeleri coğrafya bölümleri arasında işbirliğini geliştirir.	-,120	,172	,131	,797
S.6. Küreselleşmenin ders araç ve gereçlerinin uluslar arası standardizasyonu üzerinde önemli bir etkisi vardır.	,532	-,048	-,171	,621

Eksiltme Yöntemi (Extraction Method): Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis).

Döndürme Yöntemi (Rotation Method): Kaiser Normalleştirilmesi ile Varimax (Varimax with Kaiser Normalization).

a Döndürme 6 yinelemede birleştirdi (Rotation converged in 6 iterations).

Faktör analizi sonucunda ortaya çıkan bileşenlere göre oluşturulan faktör grupları F1: yapısal etki, F2: olumluluk, F3: gelişme ve F4: entegrasyon şeklinde adlandırılmıştır.

Verilerin analizi ve kullanılan istatistiksel teknikler

Verilerin analizi SPSS 16.0 bilgisayar programı kullanılarak yapılmıştır. Küreselleşmenin coğrafya bölümleri üzerindeki etkilerine yönelik olarak değişken sayılarının iki olması durumunda t-testi ve ikiden fazla olması durumunda ise varyans çözümlemesine başvurulmuştur.

BULGULAR

Araştırmaya katılanların büyük bölümünü 30 kişi (% 50) ile yardımcı doçentler oluşturmaktadır. Bunları 10 kişi ile araştırma görevlileri (% 16,7) ve 9 kişi ile Öğ. Gör. Dr. (% 15)'ler izlemektedir. En küçük grubu ise 6 (% 10) ve 5 (% 8,3) kişi ile doçent ve profesörler oluşturmaktadır. Akademik unvana göre uygulanan varyans analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) unvana göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$). Fakat faktörler arasında en yüksek ortalamalar gelişme (F3) faktöründe görülmektedir. En düşük ise entegrasyon (F4) faktöründedir.

Tablo 3. Katılımcıların unvanlara göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	F1					F2					F3					F4								
\bar{x}	3,00	2,30	2,39	2,22	2,72	2,46	2,25	2,13	2,30	2,19	2,63	2,32	3,90	3,67	3,54	3,89	3,83	3,68	1,80	2,08	2,02	2,11	2,55	2,11
SS	0,66	0,97	1,01	0,66	0,67	0,89	0,39	0,52	0,74	0,49	0,39	0,62	0,58	0,88	0,72	0,69	0,82	0,73	0,57	0,86	0,77	0,74	0,73	0,76

Araştırmaya katılanların uzmanlık alanlarının % 41,7'si beşeri ve ekonomik coğrafya (BEC), %38,3'ü fiziki coğrafya (FC), % 8,3'ü bölgesel coğrafya (BC), % 6,7'si coğrafya eğitimi (CE), %5,0'ı Türkiye Coğrafyası (TC) olduğunu belirtmişlerdir. Uzmanlık alanlarına göre

uygulanan varyans analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$). Fakat faktörler arasında en yüksek ve en düşük ortalamalar unvanlara göre yapılan değerlendirmenin benzeri bir durumdadır. En yüksek gelişme (F3) faktöründe en düşük ise entegrasyon (F4) faktöründedir.

Tablo 4. Katılımcıların uzmanlık alanlarına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	F1						F2						F3						F4					
	FC	BEC	BC	TC	CE	Toplam	FC	BEC	BC	TC	CE	Toplam	FC	BEC	BC	TC	CE	Toplam	FC	BEC	BC	TC	CE	Toplam
\bar{x}	2,28	2,55	2,04	3,07	3,00	2,46	2,17	2,38	2,05	2,75	2,75	2,32	3,77	3,75	3,10	3,25	3,81	3,68	1,98	2,22	1,40	2,50	2,75	2,11
SS	0,90	0,85	0,79	1,30	0,71	0,89	0,60	0,46	1,10	0,90	0,50	0,62	0,78	0,72	0,63	0,00	0,66	0,73	0,65	0,75	0,22	0,87	1,19	0,76

Araştırmaya katılanların %73,3'ü yurt dışında eğitim görmediğini, % 11,7'si Batı Avrupa'da (BA), %10,0'ı Amerika Birleşik Devletlerinde (ABD), %5,0'ı diğer coğrafi alanlarda (Avustralya, Balkan Ülkeleri ve Güney Kore) eğitim gördüğünü belirtmiştir. Öğrenim görülen ülkeye göre uygulanan varyans analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$). Ortalamalar açısından incelendiğinde ilk önceki sonuçlarla benzer bir şekilde en yüksek F3, en düşük F4 olarak görülmüştür.

Tablo 5. Katılımcıların lisansüstü eğitim gördükleri yerlere göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	F1					F2					F3					F4				
	BA	ABD	Diğer	Yur içi	Toplam	BA	ABD	Diğer	Yur içi	Toplam	BA	ABD	Diğer	Yur içi	Toplam	BA	ABD	Diğer	Yur içi	Toplam
\bar{x}	2,06	2,63	2,20	2,52	2,46	2,29	2,17	1,75	2,38	2,32	3,68	4,25	4,17	3,57	3,68	1,71	2,25	2,00	2,16	2,11
SS	0,87	0,98	1,06	0,88	0,89	0,74	0,63	0,66	0,59	0,62	0,93	0,65	1,44	0,63	0,73	0,95	0,69	0,87	0,74	0,76

Araştırmaya katılanların %98,3'ü İnternet üzerinden coğrafya alanındaki gelişmeleri izleyebiliyor musunuz? Soruna evet %1,7'si hayır demiştir. Bu nedenle bu değişkene göre analiz yapılmamıştır.

Araştırmaya katılanların % 51,7'si Üniversitenizin coğrafya bölümü ile herhangi bir yabancı üniversite/ üniversitelerin coğrafya bölümü / bölümleri arasında bilimsel anlamda bir işbirliği var mıdır? Sorusuna hayır, % 48,3'ü evet yanıtını vermiştir. Akademik işbirliğine göre uygulanan t-testi analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$).

Tablo 6. Katılımcıların yurt dışındaki üniversitelerle veya coğrafya bölümleriyle akademik işbirliğinin olup olmamasına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	Akademik işbirliği	\bar{x}	SS
F1	Var	2,35	0,85
	Yok	2,56	0,92
F2	Var	2,23	0,56
	Yok	2,40	0,66
F3	Var	3,66	0,74
	Yok	3,71	0,74
F4	Var	2,00	0,72
	Yok	2,21	0,79

Yurt dışı deneyiminin edinilmesinde önemli bir etkinlik de yurt dışında misafir öğretim üyeliği yapmaktır. Araştırmaya katılanların %73,3'ü yurt dışındaki üniversitelerin coğrafya bölümlerinde akademik çalışmalarda (misafir öğretim görevlisi olarak vb.) buldunuz mu? Sorusuna hayır, % 26,7'si evet yanıtını vermiştir. Bu açıdan değerlendirmenin bu boyutunu da dikkate almak anlamlıdır. Misafir öğretim üyeliği yapıp yapmamaya göre uygulanan t-testi analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$).

Tablo 7. Katılımcıların yurt dışındaki üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak bulunup bulunmamasına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

Misafir Öğ. Üy. Olarak bulunma		\bar{x}	SS
F1	Evet	2,25	0,91
	Hayır	2,54	0,88
F2	Evet	2,20	0,69
	Hayır	2,36	0,59
F3	Evet	3,64	0,80
	Hayır	3,70	0,71
F4	Evet	2,06	0,93
	Hayır	2,13	0,70

Araştırmaya katılanların % 78,3' ü yurt dışında yayınlanan yayını/ yayınlarının olduğunu % 21,7'si yurt dışında yayınlanan yayını/ yayınlarının olmadığını belirtmiştir. Buna göre katılımcıların önemli bir bölümünün yurtdışında yayını bulunmaktadır. Ortalamalara bakıldığında küreselleşmenin gelişmeye etkisi (F3) konusunda bir yükseklik bulunmaktadır. Fakat uygulanan t-testi analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$).

Tablo 8. Katılımcıların SCI/SSCI indeksi dışındaki uluslar arası dergilerde yayınlarının olup olmadığına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

SCI/SSCI indeksi dışındaki uluslar arası dergilerde yayın		\bar{x}	SS
F1	Var	2,42	0,88
	Yok	2,62	0,94
F2	Var	2,32	0,67
	Yok	2,29	0,41
F3	Var	3,72	0,74
	Yok	3,54	0,71
F4	Var	2,04	0,78
	Yok	2,35	0,66

Araştırmaya katılanların % 70,0'ünün SCI Dergilerinde yayınlanan yayın/ yayınları yoktur, % 20,0'ünün bir, % 5,0'ünün beş ve daha fazla, % 3,3'ünün iki ve % 1,7'sinin bir yayını bulunmaktadır. Analiz sırasında çok küçük olan grupların analizi olumsuz etkilememesi açısından SCI yayını olan ve olmayanlara göre analiz yapılmıştır.

Tablo 9. Katılımcıların SCI indeksi dergilerde yayınlarının olup olmadığına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	SCI dergilerinde yayın	\bar{x}	SS	t	P
F1	yok	2,44	0,84	-0,227	0,821
	var	2,50	1,00		
F2	yok	2,36	0,56	0,891	0,377
	var	2,21	0,73		
F3	yok	3,53	0,62	-2,607*	0,012
	var	4,04	0,85		
F4	yok	2,18	0,79	1,096	0,278
	var	1,94	0,66		

*(P>0,05)

Analiz sonucuna göre F3'te (gelişme) SCI dergilerinde yayını olanlar yönünde önemli fark vardır (t=-2,607 , SD=58 , P=0,012). Ortalamalara bakıldığında en yüksek ortalamanın yine küreselleşmenin gelişme (F3) etkisinde, en düşük ortalamasının da entegrasyon (F4) etkisinde olduğu görülür.

Araştırmaya katılanların % 86,7'sinin SSCI dergilerinde yayınlanan yayınları yoktur, % 11,7'sinin bir, % 1,7'sinin üç yayını bulunmaktadır. Analiz sırasında çok küçük olan grupların analizi olumsuz etkilememesi açısından SSCI yayını olan ve olmayanlara göre analiz yapılmıştır.

Tablo 10. Katılımcıların SSCI indeksi dergilerde yayınlarının olup olmadığına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	SSCI dergilerinde yayın	\bar{x}	SS	t	P
F1	yok	2,43	0,90	-0,562	0,576
	var	2,63	0,82		
F2	yok	2,32	0,61	0,020	0,984
	var	2,31	0,72		
F3	yok	3,56	0,69	-3,755*	0,000
	var	4,50	0,42		
F4	yok	2,09	0,77	-0,563	0,575
	var	2,25	0,71		

*(P>0,05)

Analiz sonucuna göre F3'te (gelişme) SSCI dergilerinde yayını olanlar yönünde çok önemli fark vardır ($t=-3,755$, $SD=58$, $P=0,000$). Ortalamalara bakıldığında en yüksek ortalamanın yine küreselleşmenin gelişme (F3) etkisinde, en düşük ortalamanın da entegrasyon (F4) etkisinde olduğu görülür.

Araştırmaya katılanların % 63,3'ünün Uluslar arası Mesleki Dergilerde yayınlanan yayın/ yayınları yoktur, % 16,7'sinin iki, % 13,3'ünün bir, % 3,3'ünün beş ve daha fazla, % 1,7'sinin üç, % 1,7'sinin dört yayını bulunmaktadır. Analiz sırasında çok küçük olan grupların analizi olumsuz etkilememesi açısından yukarıda olduğu gibi yayını olan ve olmayanlara göre analiz yapılmıştır.

Tablo 11. Katılımcıların uluslar arası mesleki dergilerde yayınlarının olup olmadığına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

	Uluslar arası mesleki dergilerde yayın	\bar{x}	SS	t	P
F1	Yok	2,49	0,84	0,396	0,693
	Var	2,40	0,98		
F2	Yok	2,27	0,62	-0,773	0,442
	Var	2,39	0,61		
F3	Yok	3,53	0,66	-2,161	0,035

	Var	3,94	0,79		
F4	Yok	2,18	0,73	1,017	0,313
	Var	1,98	0,81		

Analiz sonucuna göre F3'te (gelişme) uluslar arası mesleki dergilerde yayını olanlar yönünde önemli fark vardır ($t=-2,161$, $SD=58$, $P=0,035$). Ortalamalara bakıldığında en yüksek ortalamanın yine küreselleşmenin gelişme (F3) etkisinde, en düşük ortalamanın da entegrasyon (F4) etkisinde olduğu görülür.

Araştırmaya katılan coğrafya akademisyenlerinin, uluslar arası sempozyum/ kongre bildirilerinde (bildiri kitabında yer alan) % 26,7'si bir, % 18,3'ü beş ve daha fazla, % 13,3'ü dört, % 10,0'ı iki, % 6,7'si üç yayını olduğunu, % 25,0'ı ise hiç yayını olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların uluslar arası sempozyum/kongrelerde bildirilerinin olup olmadığına göre uygulanan t-testi analizinde herhangi bir faktör grubunda (F1, F2, F3 ve F4) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($P>0,05$).

Tablo 12. Katılımcıların uluslar arası sempozyum/kongrelerde bildirilerinin olup olmadığına göre ortalamaları ve standart sapma değerleri

Uluslar arası sempozyum/kongrelerde bildiri		\bar{x}	SS
F1	yok	2,41	0,65
	var	2,48	0,96
F2	yok	2,23	0,37
	var	2,34	0,68
F3	yok	3,50	0,57
	var	3,74	0,77
F4	yok	2,17	0,72
	var	2,09	0,78

Bu kısımda araştırmadan elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular başlığının altında gerektiği kısımlarda tablolara başvurulmalıdır (özellikle betimsel istatistiklerde). Ana metinde ise tablolardaki bilgilerin tamamı değil önemli olan kısımları belirtilmeli ve vurgulanmalıdır.

TARTIŞMA VE YORUM

Gelişen küresel etkilerle birlikte küreselleşmenin etkileri her alanda olduğu gibi üniversiteler üzerinde dolayısıyla üniversitelerin coğrafya bölümleri akademisyenleri üzerinde de etkili olmaya başlamıştır. Ancak her bölümde ve coğrafyanın her alanında aynı zaman ve hızda gerçekleşmemektedir. Türkiye coğrafya bölümlerinin kendine özgü özellikleri nedeniyle farklılıklar taşımaktadır.

Küreselleşmenin Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ve Üniversiteler üzerinde etkisi arttıkça, tıpkı diğer bölümler gibi Coğrafya ve coğrafya akademisyenleri de bundan etkilenecektir. Küresel gelişmeler artık bütün bilimsel alanlarda olduğu gibi coğrafya alanında da zorlayıcı, kalite artırıcı ve yaptırım gücüne sahiptir. Küreselleşmenin ortaya çıkardığı etkiler adeta bireyi çağdaş bilgi ve beceriye sahip olması kendi dışındaki insanlarla “rekabet” edebilecek düzeye getirmeye zorlamaktadır.

Ankete katılımın yardımcı doçentlik kadrosunda bulunan coğrafya akademisyenleri arasında daha yaygın olması bu akademik kadro da yığılmanın fazla olduğunu göstermektedir. Yardımcı doçentlik kadrosunda yığılma olmasının nedenlerinden biri akademik atama ve yükseltmelerde getirilen ölçütlerin küresel gelişmelere paralellik göstermesinden kaynaklanmaktadır.

Bilimsel performans değerlendirme süreci ile ilgili farklı ülkeler farklı uygulamalar yürütmüşlerdir. Bazıları kantitatif göstergelere daha fazla vurgu yaparken, bazı ülkeler kalitatif performans göstergelerini ön plana çıkarmışlardır. Ancak ortak olan kriter uluslararası yayın ve araştırma etkinliklerinin hem üniversitelerin, hem de bilim insanlarının performansının değerlendirilmesinde ön plana çıkmasıdır. Bu gelişme ile birlikte uluslararası dergilerde yayınlanan makale sayısı, yayınların yapıldığı bilimsel dergilerin indekslerce taranmakta olması ve seçkinlik düzeyi ile bu yayınlara yapılan atıfların sayısı özellikle fen bilimleri alanında bilim insanlarının performansının değerlendirilmesinde üç temel ölçüt haline gelmiştir. Buna karşın sosyal bilim insanlarının performansının değerlendirilmesi bir çok ülkede sorun olarak algılanmakta ve fen bilimleri için kullanılan ölçütlerin sosyal bilimler için kullanılması her durumda mümkün olmamakta ve bir çok

sakinca yaratmaktadır (Denkel vd., 1999'dan ve Şenses, 2003'den akt. Yavan, 2005: 31-32, Tekeli, 2002: 159-170).

Akademisyenler arasında özellikle İngilizcenin yaygın olduğu ve önem kazandığı görülmektedir. Bu durum küreselleşmenin coğrafya bölümleri akademisyenleri üzerindeki etkisini göstermesi açısından önemlidir. Çünkü akademik atama ve yükseltmelerde yabancı dil puanı önem kazanması yanında yapılan uluslararası yayınlarda yayın dilinin çoğunlukla İngilizce olması akademisyenler arasında İngilizcenin yaygınlık kazanmasına neden olmuştur.

Uluslararası ulaşım ve güvenlikte kullanılan kısaltmalar yine İngilizce kökenlidir. Bilimsel araştırmalar çoğunlukla bu dilde yapıldığından ya da bu dile çevrildiğinden eğitimde de bilgiye erişmek amacıyla kullanılan dil İngilizcedir. Ayrıca bilginin en kolay erişildiği ve iletişimin en yaygın olarak kullanıldığı internette ortak dil yine İngilizce kabul edilmektedir (Crystal,1997: 64'ten akt. İlhan, M, 2009: 3) .

Ankete katılan akademisyenlerin çok önemli bir kısmının yurt dışında coğrafya eğitim görmediği anlaşılmaktadır. Başta dil sorunu olmak üzere, ekonomik ve idari sorunlar nedeniyle yurt dışında eğitim görmeyenlerin oranı fazla çıkmaktadır. Bu durum, aynı zamanda Türkiye'deki coğrafya eğitiminin yurtdışı coğrafya eğitimine çok fazla gerek duymadan da kendi akademisyenini yetiştirebildiğini göstermektedir.

Anketi yanıtlayan akademisyenlerin % 23'ü Avustralya, Balkan Ülkeleri ve Güney Kore gibi ülkelerde yurt dışı eğitim gördüklerini belirtmişlerdir. Bu durum yurtdışı eğitimde Batı Avrupa ve ABD'ye karşı yeni alternatiflerin ortaya çıktığını göstermektedir.

Coğrafya alandaki bilimsel ve mesleki gelişmelerin takip edilmesinde günümüzde internet vazgeçilmez bir iletişim aracı haline gelmiştir. Artık birçok coğrafi dergi aynı zamanda e-dergi olarak yayın yapmaktadır. Yine coğrafya alanındaki birçok mesleki ve bilimsel çalışmalara internet üzerinden kolay bir şekilde ulaşılabilmektedir. Bu ve benzeri gelişmeler internetin günümüzde her alanda olduğu gibi coğrafya eğitimi üzerinde de etkili olmaya

başladığını göstermektedir. Ankete katılan akademisyenlerin neredeyse tamamına yakın bir kısmı (% 97'si) internet üzerinden coğrafya alanındaki gelişmeleri izleyebilmektedir. Bu durum küreselleşmenin ülkemiz coğrafya bölümleri ve akademisyenleri üzerindeki etkisini net bir şekilde göstermektedir.

Gelişmesini hızla devam ettiren ülkemiz açısından Avrupa Birliği ülkeleri ile üniversitelerimizin coğrafya bölümleri arasındaki işbirliği bilgi paylaşımı, öğrenci ve akademisyen değişimi gibi konularda gittikçe önem kazanmaktadır. Bilimsel araştırma ve çalışmaları uluslararası alanda paylaşmanın en iyi yollarından biri üniversiteler arası işbirliğidir. Dolayısıyla üniversiteler arası işbirliği yoluyla hem ülkenin tanıtımı yapılmakta hem de akademisyen ve öğrencilerin karşılıklı değişimi ile farklı üniversitelerde ve farklı ortamlarda bilgi ve becerilerini arttırmaları sağlanmaktadır.

Günümüzde ülkelerin ihtiyaç duydukları öğretim üyesi ve araştırmacıların bir kısmının yetiştirilmesi yabancı ülke üniversiteleri ile yapılan işbirliği antlaşmaları ile sağlanmaktadır. Böylece ülkelerin kısa ve uzun vade de kalkınmasında ihtiyaç duyulan nitelikli eleman ihtiyacının bir kısmı bu şekilde karşılanır. Karşılıklı öğrenci ve öğretim elemanı değişim programları sayesinde üniversitelerin coğrafya bölümleri arasında hem ilişkiler gelişir ülke tanıtılmasına katkıda bulunulmuş olunur hem de yapılan bilimsel ve mesleki çalışmaların paylaşımı sağlanarak bilgi alış verişinde bulunmaktadır. Bunun yanında öğretim elemanı değişimi programlarına katılan akademisyenlerin akademik tecrübeleri de artmış olmaktadır.

Ankete katılan akademisyenlerin % 28'i (17 kişi) yurt dışında akademik çalışmalarda bulunmuş geri kalan % 72 (43) gibi büyük bölümü yurt dışında akademik çalışmalarda bulunmamıştır. Akademisyenlerin %28'inin yurt dışında akademik çalışmalarda bulunduğunu belirtmesi bu alanda küreselleşmenin etkilerinin daha az olduğunu göstermektedir. Özellikle yabancı dil sorunu akademisyen değişimi programlarına katılımı azaltmaktadır. Bunun yanında coğrafya bölümlerimiz ile yabancı ülke coğrafya bölümleri özellikle Avrupa Birliği ülkeleri üniversiteleri coğrafya bölümleri arasındaki ilişkiler Avrupa Birliğine katılım sürecinin hız kazanması ile gelişecektir. Böylece, akademisyenlerimiz dil

sorununu çözümledikleri takdirde öğretim elemanı değişim programlarına daha fazla katılacak ve akademik tecrübeleri daha da artacaktır.

Çok az sayıda coğrafyacı küresel güncel gelişmeleri izleyebilmekte, ulusal ve küresel ölçekte etkili olabilecek kaliteli yayın yapabilmektedir. Coğrafya bölümleri küreselleşmenin getirmiş olduğu dinamizmden uzak eski hantal yapılarını korumaktadır. Ulusal çapta yayın yapan coğrafya dergileri incelendiğinde yayınlanan makalelerin küresel gelişmelerden uzak önemli bir kısmının eskiyi tekrar ettiği ve içerikte hiç yenilik taşımadığı görülmektedir. Özellikle son 10-15 yılda yapılan araştırma ve yayınların önemli bir kısmı niteliksiz, daha önce yapılmış çalışmaların tekrarı şeklinde olup coğrafi araştırma ilke ve metotlarının tam anlamıyla uygulanmadığı kalite ve niteliktedir. Hiç kuşkusuz, coğrafya bölümlerindeki kadroların eksik olması, yetişmiş elemanların sayıca azlığı ve iletişimsizlik bu sonucu doğurmaktadır. Alanında uzman kişilerce gözden geçirilmemiş, hakemsiz ve kontrolsüz araştırma ve yayınlar gün gittikçe çoğalmaktadır (Şahin, 2001: 152).

Küresel boyutta ki yayınların önemli bir kısmı kongre ve sempozyumlara katılım ile sınırlı kalmaktadır. Özellikle SCI ve SSCI indekslerince taranan dergilerde yayınlanan makalelerin hem mesleki getirisi fazla hem de ülkenin uluslar arası alandaki saygınlığını arttırmaktadır. Ancak ülkemiz coğrafya akademisyenlerinin bu indekslerdeki yayınları sayısal olarak yetersizdir. Bu durum hem ülkemiz coğrafya bilimi gelişimini hem de Türkiye'nin uluslararası alandaki saygınlığını olumsuz etkilemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma, küreselleşmenin Türkiye Üniversitelerindeki coğrafya akademisyenleri üzerindeki etkisini ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırmanın bulguları, birkaç önemli noktaya dikkat çekmektedir.

1. Araştırmaya sonuçlarına göre yardımcı doçentlik kadrosunda önemli ölçüde yığılma olduğu görülmektedir.
2. Akademisyenler en fazla fiziki ve beşeri coğrafya uzmanlık alanlarında yığılmışlardır.
3. Araştırmaya katılan akademisyenler arasında İngilizce yabancı dilinin yaygın olduğu anlaşılmaktadır.

4. Araştırmaya katılan akademisyenlerin yurt dışında yüksek öğrenim görme durumlarına bakıldığında Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin öne çıktığı görülmektedir.
5. internet üzerinden coğrafya alanındaki gelişmelerin izlenmesi konusunda bir duyarlılığın ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.
6. Akademisyenlerin, üniversitelerinin coğrafya bölümlerinin herhangi bir yabancı üniversite/ üniversitelerin coğrafya bölümü/bölümleri arasında bilimsel anlamda bir işbirliği konusunda yeterli duyarlılığa sahip oldukları görülmüştür.
7. Araştırmaya katılan akademisyenlerin yurt dışındaki üniversitelerin coğrafya bölümlerinde yeterli akademik çalışmalarda (misafir öğretim görevlisi olarak vb.) bulunamadıkları ortaya çıkmıştır.
8. Araştırmaya katılan akademisyenlerin önemli bir kısmının yurt dışında yayınlanan yayın/ yayınlara sahip olduğu görülmektedir.
9. Araştırmaya katılan akademisyenlerin SCI ve SSCI Dergileri ile uluslar arası mesleki dergilerinde yayınlanan yayın/ yayınlarının sayısal olarak yetersiz olduğu görülmektedir.
10. Akademisyenlerin önemli ölçüde uluslar arası sempozyum/ kongre bildirileri (bildiri kitabında yer alan) yayınlanan yayın/ yayınlara sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Araştırma sonuçları dikkate alınarak şu önerilerde bulunulabilir:

1. Gelişen küresel ilişkiler sayesinde coğrafya alanındaki mesleki gelişmeleri takip edebilmek ve farklı coğrafyalarda deneyim kazanabilmek için büyük fırsatlar ortaya çıkmıştır. Öğretim üyesi değişim programları sayesinde Türkiye coğrafya akademisyenlerinin tecrübe kazanmaları sağlanmalıdır.
2. Küresel gelişmeler artık bütün bilimsel alanlarda olduğu gibi coğrafya alanında da zorlayıcı, kalite artırıcı ve yaptırım gücüne sahiptir. Küreselleşmenin ortaya çıkardığı etkiler adeta bireyi çağdaş bilgi ve beceriye sahip olması kendi dışındaki insanlarla "rekabet" edebilecek düzeye getirmeye zorlamaktadır. Akademisyenlerin çağa uygun coğrafi bilgi ve becerilerle donatılmış olması yanında ana dili dışında geçerli bir yabancı dili iyi bilmesi için gerekli altyapı oluşturulmalıdır.
3. Coğrafya akademisyenlerinin ulusal ve küresel ölçekte etkili olabilecek kaliteli yayın yapabilmeleri teşvik edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Boyer, R., Drache, D. (1998). States against markets: the limits of globalization. ISBN: 0-415-13726-8, New York: Routledge.
- Held, D., McGrew, A.G. (2002). Governing globalization: power, authority and global governance. ISBN: 07456-2733-1, Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
- Hirst, P.Q., Thompson, G. (1999). Globalization in question: the international economy and the possibilities of governance. ISBN: 0-7456-2163-5, Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
- İlhan, M (2009). Küreselleşme ve İngilizce. <http://www.ingilizce.com/kuresellesme-ingilizce.htm> (Son erişim 28.12.09)
- Kaçmazoğlu, H.B. (2002). Doğu- Batı Çatışması Açısından Globalleşme. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. (6), 44-55.
- Karasar, N. (2007). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kazgan, G.(2002). Küreselleşme ve Ulus-Devlet. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kızılcelik, S. (2003). Küreselleşme ve Sosyal Bilimler. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Levitt, T. (1983). The Globalisation of Markets. In Aliber R.Z. & Click R.W. (Ed.) (1999). Reading in International Business. ISBN: 0-262-51066-9, Hong Kong: Asco Trade Typesetting Ltd.
- Özden, Y. (2000). Öğrenme ve Öğretme. (4. Baskı), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Scott, P. (2000). Globalisation and Higher Education: Challenges for the 21st Century. *Journal of Studies in International Education*, 4 (1), 3-10.
- Soyak, A. (2002). Küreselleşme. İstanbul: Om Yayıncılık.
- Şahin, A. (2001). Türkiye’de Coğrafya Öğretimi. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Tekeli, İ. (2002). “Sosyal bilimcilerin performanslarının değerlendirilmesinde kullanılan ölçütleri tartışmaya açmak”, *Toplum ve Bilim*, (95), 159-170.
- The Economist (2009). Globalisation. <http://www.economist.com> (Son erişim:23.09.09).
- Tomul, E.(2002). Küreselleşme ve Eğitim Eşitsizlikleri. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. (6), 78-86.
- Tümertekin, E., Özgüç, N. (2005). *Ekonomik Coğrafya, Küreselleşme ve Kalkınma*. İstanbul: Çantay Kitapevi.
- Yavan, N. (2005). SCI ve SSCI Bağlamında Türkiye’nin Coğrafya Biliminde Uluslararası Yayın Performansının Karşılaştırmalı Analizi: 1945-2005. *Coğrafi Bilimler Dergisi*. (3), 27-57.
- Yurdabakan, İ. (2002). Küreselleşme Konusundaki Yaklaşımlar ve Eğitim. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. (6), 61-64.